

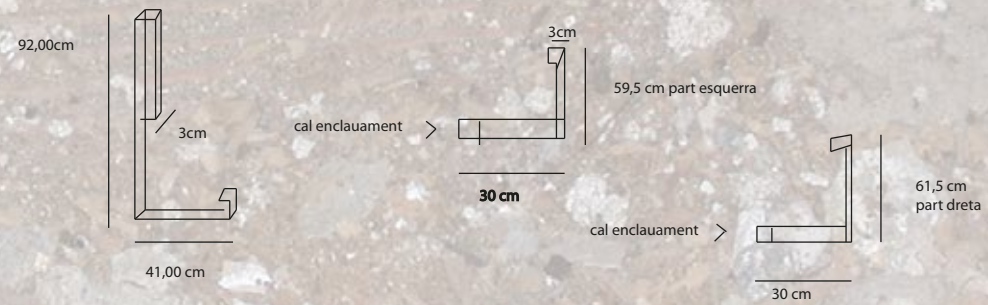
Aplicació de resina acrílica

Fulloles sobreposades sobre els travessers

Vam plantejar quin havia de ser el criteri de restauració més indicat per aquesta peça, tenint en compte que la pastera no estava completa i no mostrava un bon estat de conservació. Vam creure oportú utilitzar un criteri de mínima intervenció i plantejar un sistema expositiu òptim per conservar la peça amb tots els elements originals.

Per aquest motiu, es va decidir eliminar totes les fustes sobreposades, que s'havien anat col·locant amb el temps i que tan sols ajudaven a mantenir espais de brutícia i tensions a les fustes. Vam realitzar un projecte en el què els elements fossin sustentats per un material inert i que no afectés la lectura visual. En aquest cas es va triar el metacrilat per fer l'esquelet on reposarien els elements superiors de la pastera i, així, presentar-la de manera permanent.

Estructura de metacrilat del sistema expositiu

MESURES DE CONSERVACIÓ PREVENTIVA

Entenem que som davant d'una peça que ha patit degradacions importants, sobretot causades pel mal emmagatzematge, per tant seria convenient que es mantinguessin sempre en el mateix espai amb una temperatura i humitat constant, ja que això li dona estabilitat. També s'aconsella que no es manipuli si no és estrictament necessari i, finalment, es recomana que se segueixin les pautes per presentar el sistema expositiu.

Impremta Querol, SL. D.L. T. ???-2016

Escola d'Art i Disseny de la Diputació a Tortosa

CR

50

2016

PASTERA

Museu d'Història de Cambrils

Publicació de Conservació i Restauració
Escola d'Art i Disseny de la Diputació a Tortosa

EAD.T

Escola d'Art i Disseny
Tortosa

Diputació Tarragona

CONTEXT HISTÒRIC

El Forn del Tallero s'ubicava al carrer de la Fira (actual Cardenal Vidal i Barraquer) número 26 (ara núm.24). Es coneix aquesta ubicació des de meitat del segle XIX, quan Josep Domènech i Miralles, forner de la vila, hereta la finca del seu pare Josep Domènech i Rovira.

Segons les diverses fons consultades, cap al 1910 Esteve Ortoneda Miralles i Maria Nolla Guasch, compren la finca del carrer de la Fira, amb l'obrador de pa i el forn i totes les eines que li són pròpies. Des d'aquell moment es passa a dir Forn de Cal Tallero. El renom familiar ve de la mare d'Esteve Ortoneda Miralles, Cisca Miralles, una de les carnisseres de la vila, i al fet que en aquells temps a les carnisseres se les anomenava talleres.

La Cisca Miralles no era cap excepció, i era coneguda com l'àvia Tallera. Com és habitual als pobles, tota la família adoptà el renom i a partir d'aquí, i fins els nostres dies, es va començar a anomenar a tota la família com de Cal Tallero .

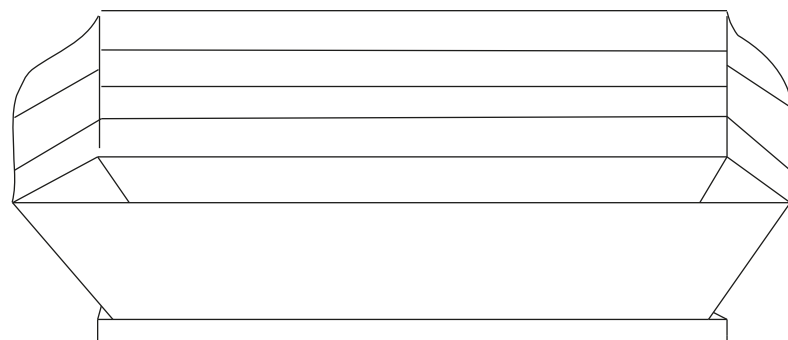
Interior de la part inferior de la pastera després de la seva restauració

Lateral de la part superior de la pastera abans de la seva restauració

DESCRIPCIÓ I ESTAT DE CONSERVACIÓ

La pastera és un element de fusta de pi, està feta amb travesseres engalzades unes sobre altres en la part superior, i quatre taulons grans de pi melis. La pastera consta de quatre parts: la part inferior que li diem banyera que és la part llarga, on reposava la pasta, que fa uns 58 cm d'ample de la boca i 40 cm de fondo per 2 metres de llarg, els dos laterals cada un de 59 cm d'ample per 50 cm d'alt el costat esquerre i 61 cm costat dret pel mateix d'alt. Aquestes peces eren les que suportaven la part dels travessers que feien de parament amb uns 50 cm d'alt, on descansava la tapa que s'acostumava a posar quan el llevat fermentava, la qual no ens ha arribat.

La pastera presentava un gruix de brutícia generalitzada important que no permetia veure el color de la fusta i un atac de xilòfags a tota la peça. Vam apreciar restes de teles d'aranya o excrements d'altres insectes o animals. Una altra de les degradacions que vam observar van ser les zones d'oxidació pel contacte de la fusta amb elements de ferro que feien de suports, com els claus i els ferratges que subjectaven la part superior amb la inferior de la pastera. També presentava pèrdues i zones de desgast, per l'ús. En general podem dir que estava en un estat molt deficitari i calia plantejar el criteri de conservació i restauració. L'estat de conservació s'ha pogut agreujar possiblement per un mal emmagatzematge.

Restes de material dipositat sobre la pastera

Pastera abans de la seva restauració

INTERVENCIONS DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ

Es va procedir a fer una neteja mecànica, primer *in situ*, en la qual es va treure la major part de la pols i teles d'aranya que s'havien dipositat amb el temps. Aquest sistema es va fer mitjançant succió amb una aspiradora i utilitzant paletines grans per moure la pols solidificada.

Procés de neteja mecànica

Procés d'anòxia

Un cop ja vam fer una primera neteja es va realitzar el seu trasllat. En arribar a l'escola vam observar que les peces es podien desmuntar per tal d'embossar-les i fer el procés d'anòxia. Aquest procés s'utilitza per desinsectar i eliminar la possible presència d'insectes com els xilòfags, i va durar uns 23 dies.

Seguidament vam procedir a fer una neteja amb una mescla d'aigua destil·lada, sabó amb tensioactius aniònics i amoníac al 2% per tal d'eliminar la brutícia que havia acumulat la peça.

Procés de neteja amb sistema aquós

Es va procedir a una segona passada d'aigua destil·lada sola, i finalment, un cop seca, es va donar una passada de paraloid B72 al 5% de xilè per tal de donar més consistència a la fusta.